

**PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY
ZESPOŁU SZKÓŁ I PLACÓWEK SPECJALNYCH
UL. LUBOMIRSKIEGO 21 KRAKÓW**

Wstęp:

Zespół Szkół i Placówek Specjalnych składa się z:

Szkoły Podstawowej nr 131, Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii oraz Szkoły Podstawowej nr 17.

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo Oświatowe, nastąpiło połączenie szkolnego programu wychowawczego i programu profilaktyki w jeden dokument, zawierający treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym. Dlatego też przedstawiony poniżej program integruje realizowane w naszym środowisku dotychczasowe cele wychowawcze oraz profilaktyczne wynikające z określonych na drodze wnikliwej diagnozy potrzeb profilaktycznych i wychowawczych – dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną i zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Przyjmujemy, że wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży; (art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe). Program wychowawczo-profilaktyczny, który będzie realizowany w bieżącym roku szkolnym obejmuje zatem treści i działania wychowawcze skierowane do uczniów oraz treści i działania profilaktyczne dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o diagnozę potrzeb i problemów występujących w społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

SPIS TREŚCI:

- Podstawy prawne
 - Misja szkoły
- I. Wprowadzenie
- II. Model absolwenta – kryteria sukcesów wychowawczych
- III. Główne cele wychowawczo – profilaktyczne
- Metody aktywizujące
- IV. Podstawowe zadania poszczególnych podmiotów wspólnoty szkolnej
w realizacji programu
- V. Cele i zadania programu
- Obszar I – Rozwój osobisty
 - Obszar II – Rozwój społeczny
 - Obszar III – Profilaktyka zagrożeń
 - Obszar IV – Diagnoza i terapia przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych
 - Obszar V – Diagnoza i organizacja pomocy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych
- VI. Ewaluacja i monitoring

Zgodnie z art.26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. Poz.59) Zespół Szkół i Placówek Specjalnych od 1 września 2017r. realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

  treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów,

  treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów występujących w danej społeczności szkolnej, skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

MISJA SZKOŁY

Nasza placówka, którą my, nauczyciele, wychowawcy i pracownicy obsługi, tworzymy wraz z uczniami i rodzicami, jest miejscem kształtowania osobowości młodego człowieka. Pragniemy w niej kreować ludzi umiejących odnaleźć swoje miejsce w społeczeństwie, dojrzałych kulturalnie i emocjonalnie, zadbać o ich zdrowie, siłę, sprawność i kompetencję intelektualną. Naszym zadaniem jest wydobyć i wzmocnić pozytywne cechy naszych uczniów, co pomoże im realizować zamierzone cele, jak również pomoc w wypracowaniu konstruktywnych sposobów radzenia sobie z trudnościami życiowymi. W zaplanowanej pracy wychowawczej ukazujemy szereg wartości, z których najważniejszymi, w naszym przekonaniu, są: dobro, rzetelność, uczciwość i pracowitość.

Chcemy, aby uczeń opuszczający naszą szkołę był pozytywnie nastawiony do życia, świadomy swoich umiejętności i możliwości, aby akceptował siebie, innych i własną przeszłość, czerpał przyjemność z pracy, był wrażliwy, myślący, a przede wszystkim miał świadomość, że to, jak może zafunkcjonować w otaczającym świecie zależy w głównej mierze od niego samego.

Pragniemy skutecznie zadbać o jego wykształcenie, pozwalające mu na podjęcie dalszej edukacji, co stworzy podstawy do prawidłowego funkcjonowania w życiu zawodowym.

Zawarte w programie cele i zdania należy stosować adekwatnie do wieku, stopnia niepełnosprawności oraz poziomu funkcjonowania osób objętych edukacją i terapią w Zespole Szkół i Placówek Specjalnych w Krakowie.

I. WPROWADZENIE

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka.

WYCHOWANIE

Proces wspomagania dziecka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości: fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej.

PROFILAKTYKA

Proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie.

Program Wychowawczo - Profilaktyczny dotyczy następujących obszarów :

- I. Rozwoju osobistego (w tym: intelektualnego, psychicznego, moralnego, duchowego, zdrowotnego).
- II. Rozwoju społecznego.
- III. Profilaktyki zagrożeń.
- IV. Diagnozy i terapii przyczyn trudności i niepowodzeń szkolnych .
- V. Diagnozy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.
- VI.** Diagnozy i organizacji pomocy w zakresie zagrożeń związanych z Covid-19.

Prawidłowy rozwój dziecka uzależniony jest od zaspokojenia jego potrzeb, a w szczególności:

- poczucia bezpieczeństwa i dawania osobistego wsparcia,
- potrzeby wzajemnego zaufania,
- bycia zauważonym i docenionym,
- potrzeby kontaktów z rówieśnikami,
- potrzeby koleżeństwa i przyjaźni,
- potrzeby tolerancji,
- potrzeby wiedzy o dobrym i zdrowym życiu,
- potrzeby ruchu, zabawy, aktywności,
- potrzeby pozyskiwania podstawowej wiedzy o substancjach uzależniających,
- potrzeby identyfikowania podstawowych zagrożeń dla zdrowia,
- potrzeby wypracowania sposobów radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych,
- potrzeby okazywania emocji pozytywnych,
- potrzeby akceptacji i poczucia własnej wartości,

- potrzeby rozwijania zainteresowań i kreowania siebie,
- potrzeby rozwijania uzdolnień i talentów,
- potrzeby odnoszenia sukcesów i zaspokojenia ciekawości świata.

II. MODEL ABSOLWENTA – KRYTERIA SUKCESÓW WYCHOWAWCZYCH

Model absolwenta	Odniesiony sukces, jeśli uczeń:	Uczeń rozwija się w niepożądanym kierunku jeśli:
-------------------------	--	---

<p><i>Ma rozbudzone potrzeby poznawcze, potrafi się uczyć, korzystając z nowoczesnych i źródeł informacji.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi samodzielnie zorganizować sobie naukę, - rozumie konieczność uczenia się, - samodzielnie planuje własny rozwój, - wypracowuje własny styl uczenia się, - rozwiązuje problemy korzystając z różnych źródeł, - krytycznie analizuje źródła informacji. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie wykazuje zainteresowania nauką szkolną i najbliższym otoczeniem, - przynależy do grup nieformalnych, - ma problemy z uzyskaniem satysfakcjonujących go wyników edukacyjnych.
<p><i>Zna i przestrzega normy społeczno-moralne.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi kulturalnie zachować się w różnych sytuacjach, - jest otwarty na potrzeby innych ludzi, - zna zasady prawidłowego zachowania się w szkole i przestrzega ich, - umie kontrolować własne emocje, - potrafi przeciwstawić się niesprawiedliwości, - dostrzega potrzeby osób samotnych, nieśmiałych, niepełnosprawnych i słabszych, - postępuje zgodnie z wartościami akceptowanymi społecznie. 	<ul style="list-style-type: none"> - zachowuje się niezgodnie z regulaminem szkoły, - nie wykazuje poczucia winy i uchyla się od odpowiedzialności za własne czyny, - dyskryminuje innych z powodu różnic przekonań, obyczajów, wyglądu, pozycji społecznej i osiągniętych wyników w nauce, - zachowuje się agresywnie i arogancko oraz dopuszcza się aktów wandalizmu.
<p><i>Jest świadomy swoich praw i potrafi z nich korzystać.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje prawa wynikające z <i>Karty Praw Dziecka, Konstytucji RP</i> i pozostałych uregulowań prawnych oraz regulaminów szkolnych, - wie jak funkcjonują organy samorządowej i państwowej, - zna zasady pracy Samorządu Uczniowskiego i uczestniczy w jego działalności. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie korzysta ze swoich praw, - nie korzysta z form pomocy proponowanych przez szkołę .
<p><i>Jest świadomy swoich obowiązków i wywiązuje się z nich.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - zna <i>Statut Szkoły, Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny</i>, regulaminy szkolne, - wywiązuje się z podjętych zobowiązań. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie przestrzega regulaminów szkolnych i obowiązującego prawa.
<p><i>Posiada umiejętność efektywnego komunikowania się i współpracy oraz kontrolowania własnych emocji.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi skutecznie porozumiewać się i prezentować własny punkt widzenia, - zna zasady współpracy w zespole i respektuje je, - ma poczucie przynależności do grupy, - umie przedstawiać własne potrzeby w sposób asertywny, 	<ul style="list-style-type: none"> - nie zna lub nie chce przestrzegać zasad kulturalnego zachowania, - w stosunkach z innymi przejawia zachowania agresywne, - nie wykazuje zainteresowania życiem klasy i szkoły,

	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje konstruktywne metody rozwiązywania konfliktów, - w stosunkach społecznych wyróżnia się wysoką kulturą osobistą, - poprawnie posługuje się językiem ojczystym. 	- osiąga własne cele przez wywieranie presji i manipulowanie innymi.
<i>Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy, świata.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - ma poczucie przynależności regionalnej i kulturowej, - potrafi godnie zachować się w miejscach pamięci narodowej, szanuje tradycje i symbole narodowe, - zna historię imienników szkoły, - zna historię i tradycje swojego regionu i kraju. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie wykazuje zainteresowań związanych z historią i kulturą regionu i kraju, - nie uczestniczy w imprezach o charakterze patriotycznym, - nie szanuje symboli narodowych.
<i>Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zna i stosuje zasady zdrowego stylu życia, - umie racjonalnie wykorzystywać czas wolny. 	<ul style="list-style-type: none"> - nie uczestniczy w zajęciach sportowych, - preferuje bierny styl życia, - nie dba o higienę i własne zdrowie (używkę).
<i>Jest świadomy własnego potencjału i wyboru dalszej drogi życiowej.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - zna swoje mocne i słabe strony, - stawia sobie i osiąga cele akceptowane społecznie, - zna i stosuje rozmaite techniki pracy umysłowej, - czynnie uczestniczy w zajęciach pozalekcyjnych i rozwija własne zainteresowania, - radzi sobie w sposób konstruktywny ze stresem i presją otoczenia, - świadomie wybiera drogę dalszego kształcenia i rozwoju osobistego. 	<ul style="list-style-type: none"> - podlega niekorzystnym wpływom otoczenia, - w sytuacjach trudnych wykazuje tendencję do zachowań agresywnych lub biernych, - nie wykazuje zainteresowań odnośnie własnego rozwoju i przyszłości zawodowej.
<i>Umie zadbać o bezpieczeństwo w sytuacjach ryzykownych.</i>	<ul style="list-style-type: none"> - trafnie ocenia ryzyko związane z podejmowanym działaniem, - jest asertywny w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu, - zna i stosuje przepisy BHP, - zna zasady zachowań w sytuacjach zagrażających 	<ul style="list-style-type: none"> - brak wiedzy o ludziach i miejscach oferujących pomoc, - nie udziela pomocy i w sytuacjach krytycznych, wycofuje się, - nie korzysta z form pomocy oferowanych przez szkołę.

	życiu innych.	
--	---------------	--

Szkoła ma być miejscem przyjaznego spotkania dzieci i młodzieży o różnym stopniu rozwoju, różnych zainteresowaniach, potrzebach i możliwościach.

III. GŁÓWNE CELE WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNE:

- Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.
- Kształtowanie postaw prozdrowotnych.
- Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole.
- Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich.
- Kształtowanie postaw patriotycznych.
- Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych.
- Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych.
- Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą.
- Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych.
- Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych.
- Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
- Eliminowanie masowych zwolnień z wychowania fizycznego.
- Wdrażanie strategii kształtowania i wspierania zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej.
- Popularyzacja „terapii ruchowej”.
- Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom.
- Poprawa skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec uczniów.

Do realizacji wyznaczonych celów służą **metody aktywizujące**:

- twórczość artystyczna,

- projekty,
- odgrywanie ról (symulacje, inscenizacje, dramy, scenki rodzajowe),
- praca w terenie, wyjścia edukacyjne,
- środki audiowizualne, komputer,
- dyskusje,
- praca z tekstem pisanym (czasopisma, literatura piękna i popularno – naukowa),
 - uczestnictwo w różnych aspektach życia kulturalnego,
 - ankiety, wywiady,
 - rozmowa kierowana,
 - wspólne rozwiązywanie problemów,
 - pokazy,
 - plakaty,
 - mapy myślowe,
 - formy warsztatowe,
 - prelekcje,
 - autoprezentacje,
 - inne.

IV. PODSTAWOWE ZADANIA POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW WSPÓLNOTY SZKOLNEJ W REALIZACJI PROGRAMU

A. Dyrekcja szkoły:

- dążenie do poprawy materialnych parametrów funkcjonowania placówki,
- zapewnianie kadrze pedagogicznej warunków sprzyjających podnoszeniu kompetencji zawodowych,
- dbanie o prawidłowy obieg informacji oraz nadzór nad sprawną organizacją podejmowanych działań,
- czuwanie nad spójnością oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych,
- współpraca z rodzicami, kadrą pedagogiczną, pielęgniarką szkolną.

B. Wychowawcy:

- dbanie o poczucie bezpieczeństwa i akceptacji ucznia w klasie, w grupie wychowawczej,
- wspieranie rozwoju uczniów, wychowanków i usamodzielniania się,
- prowadzenie dokumentacji,
- opracowanie i realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Klasy, grup wychowawczych zgodnie z treściami ujętymi w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym,
- koordynowanie pracy wychowawczo - profilaktycznej w zespole klasowym, grupie wychowawczej,
- dokonywanie rozpoznania sytuacji rodzinnej i osobistej ucznia, wychowanka,
- podejmowanie działań w przypadkach przemocy wobec niego, zaniedbań opiekuńczych, ujawnionych nałogów,
- integrowanie i kierowanie zespołem klasowym, grupą wychowawczą,
- wykorzystywanie potencjału grupy do wspierania jej członków,
- ocenianie zachowania uczniów, wychowanków,
- wdrażanie do samooceny postępów w zachowaniu,

- nadzorowanie realizacji obowiązku nauki / obowiązku szkolnego,
- promowanie osiągnięć klasy, grup wychowawczych i pojedynczych uczniów, wychowanków,
- inspirowanie pracy zespołowej w klasie, grupie wychowawczej, przydzielanie zespołom zadań na rzecz klasy, grupy wychowawczej, szkoły i środowiska oraz wspólna ocena stopnia ich realizacji,
- współdziałanie z nauczycielami uczącymi w klasie,
- współpraca z rodzicami; włączanie ich w sprawy programowe i organizacyjne klasy, grupy wychowawczej,
- współpraca z dyrekcją szkoły, pedagogiem, psychologiem, doradcą zawodowym, pielęgniarką,
- współdziałanie z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

C. Nauczyciele zajęć edukacyjnych:

- realizowanie treści programowych zgodnych ze specyfiką zajęć, służących realizacji celów wychowawczo - profilaktycznych,
- tworzenie warunków do aktywnego i twórczego udziału uczniów w procesie dydaktyczno - wychowawczym,
- kształcenie umiejętności i postaw,
- przygotowywanie uroczystości, zawodów, konkursów,
- promowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- inspirowanie pracy zespołowej,
- stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy,
- udzielanie uczniom konsultacji oraz pomoc w przygotowaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych itp.,
- indywidualizacja nauczania w pracy z uczniem zdolnym i mającym trudności w nauce,
- uwzględnianie zaleceń specjalistów w pracy z uczniem,
- opieka nad klasopracownią, troska o sprzęt i środki dydaktyczne,
- dbanie o mienie i porządek w pomieszczeniu, w którym prowadzone są zajęcia,
- współpraca z wychowawcami klas.

D. Pedagog, psycholog:

- prowadzenie badań i działań diagnostycznych uczniów, w tym badań przesiewowych, diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia ich mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających im funkcjonowanie i uczestnictwo w życiu szkolnym,
- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w szkole w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju uczniów,
- dokonywanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów,
- udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmowanie działań z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów młodzieży,
- minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie różnych form pomocy w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczniów,
- inicjowanie i prowadzenie działań mediacyjnych i interwencyjnych w sytuacjach kryzysowych,
- pomoc rodzicom i nauczycielom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych możliwości, predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

E. Doradca zawodowy:

- gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- udzielanie indywidualnych porad uczniom i rodzicom,
- prowadzenie zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej,
- koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę,
- wspieranie w działaniach doradczych rodziców przez organizowanie spotkań psychoedukacyjnych, udostępnianie informacji,
- współpraca z innymi nauczycielami w zakresie tworzenia i zapewnienia ciągłości działań wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

F. Terapeuta pedagogiczny:

- prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym,
- podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających niepowodzeniom edukacyjnym uczniów we współpracy z rodzicami uczniów,
- wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

G. Nauczyciel - bibliotekarz:

- gromadzenie, ewidencja i opracowywanie biblioteczne zbiorów,
- udostępnianie zbiorów
- rozmowy z czytelnikami – poradnictwo w doborze książek,
- rozbudzanie i rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów,
- pogłębianie u uczniów nawyku czytania i uczenia się,
- przeprowadzanie lekcji bibliotecznych,
- informowanie nauczycieli o czytelnictwie uczniów,
- przygotowywanie wykazów stanu czytelnictwa,
 - współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami oświatowo-wychowawczymi,
 -

H. Rodzice:

- aktywne zaangażowanie w realizację programu – wywiązywanie się z obowiązków rodzicielskich, informowanie szkoły o wszelkich, zauważonych nieprawidłowościach i zagrożeniach dla prawidłowego i bezpiecznego rozwoju młodzieży,
- udział w oferowanych przez szkołę spotkaniach,
- wspomaganie szkoły przez pracę w Radzie Rodziców szkoły,
- inicjowanie i współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- ścisła współpraca z kadrą pedagogiczną.

I. Samorząd Uczniowski:

- współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych ,
- współorganizowanie imprez i akcji szkolnych,
- uczestniczenie w opiniowaniu dokumentów szkolnych

J. Środowisko lokalne:

- pomoc w oddziaływaniach profilaktycznych i wychowawczych -

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
2. Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich
3. Straż Miejska
4. Policja
5. Miejskie Centrum Profilaktyki Uzależnień
6. Mobilne Centrum Informacji Zawodowej
7. Biblioteki
8. Placówki służby zdrowia

Inne instytucje współpracujące ze szkołą przy realizacji programu: Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Pedagogiczny, Akademia Sztuk Pięknych.

V. CELE I ZADANIA PROGRAMU

Obszar I: ROZWÓJ OSOBISTY

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne/realizujące
Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka.	<p>Wspomaganie umiejętności samopoznania:</p> <ul style="list-style-type: none">- wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny,- wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, predyspozycji i deficytów (słabych i mocnych stron),- wdrażanie do autorefleksji. <p>Stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli:</p> <ul style="list-style-type: none">- wdrażanie do samooceny i akceptacji własnych mocnych i słabych stron,- kształtowanie umiejętności kontrolowania zachowania, panowania nad emocjami i dowolnego kreowania własnego wizerunku. <p>Umiejętność wykorzystania własnego potencjału:</p> <ul style="list-style-type: none">- motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju,- rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów, stwarzanie warunków do realizowania działań wynikających z zainteresowań,- rozbudzanie ciekawości poznawczej; rozwijanie zdolności twórczego myślenia,- kreowanie warunków sprzyjających rozwojowi indywidualnych talentów i uzdolnień,	<ul style="list-style-type: none">- zajęcia warsztatowe- zajęcia integracyjne- godziny z wychowawcą- lekcje biblioteczne- koła zainteresowań- konsultacje- konkursy- imprezy edukacyjne i inne- lekcje przedmiotowe- udział w konkursach, olimpiadach szkolnych o pozaszkolnych	<ul style="list-style-type: none">- dyrekcja- wychowawcy- pedagog, psycholog- doradca zawodowy- nauczyciele przedmiotów- nauczyciel-bibliotekarz

	- wspomaganie w radzeniu sobie z własnymi niedoskonałościami.		
Kształtowanie postaw prozdrowotnych	<p>Wzbogacanie wiedzy dotyczącej zdrowego i higienicznego trybu życia oraz zagrożeń dla zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego stylu życia (higieny pracy, nauki i odpoczynku, odżywiania się), - uświadamianie skutków zagrożeń cywilizacyjnych, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej konstruktywnych metod radzenia sobie ze stresem, - propagowanie roli higieny psychicznej uczniów w aspekcie zapobiegania samobójstwom młodzieży. <p>Ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie zdrowotnych konsekwencji własnych decyzji na przykładach zachowań ryzykownych, - ukształtowanie postawy wstrzemięźliwości i niezależności. <p>Wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uświadamianie znaczenia higieny osobistej, - dbałość o ciało i najbliższe otoczenie, - aktywność fizyczna, - racjonalne żywienie, - hartowanie się, - odpowiednia długość i jakość snu, - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia warsztatowe - lekcje biologii, wychowania do życia w rodzinie i edukacji dla bezpieczeństwa - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji z zakresu profilaktyki zdrowia z zasobów biblioteki - pokazy udzielania pierwszej pomocy - zajęcia pozalekcyjne umożliwiające prawidłowy rozwój psychofizyczny, ze szczególnym uwzględnieniem różnorodnych form zajęć sportowych - spotkania z pielęgniarką - udział w programie rozwijającym zainteresowania uczniów i kształtującym ich prozdrowotne nawyki - „Trzymaj Formę” - udział w programie antynikotynowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie” - udział w programie upowszechniającym wiedzę o nowotworze złośliwym „Znamię! Znam je?” - Dzień Sportu - inne 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - pielęgniarka - opiekun Samorządu Uczniowskiego - nauczyciele: biologii, wychowania fizycznego, wychowania do życia w rodzinie, edukacji dla bezpieczeństwa - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz

	Zachowania prewencyjne: - samokontrola zdrowia i samobadanie, - poddawanie się badaniom profilaktycznym, - bezpieczne zachowania w życiu codziennym, - bezpieczne zachowania w życiu seksualnym.		
--	---	--	--

**Obszar II:
ROZWÓJ SPOŁECZNY**

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole	Znajomość i przestrzeganie norm współzycia społecznego: - promowanie zasad kulturalnego zachowania się w relacjach społecznych, - kształtowanie poszanowania cudzych praw i potrzeb. -Wzbogacanie wiedzy dotyczącej ról społecznych, hierarchii i powszechnie akceptowanych wartości: -poszukiwanie własnej tożsamości w atmosferze zrozumienia, nawiązywanie relacji interpersonalnych opartych na empatii(empatia, współpraca), -znajomość reguł i zasad relacji międzyludzkich, kształtowanie własnego systemu wartości (poszanowanie zasad współzycia i godności drugiego człowieka), - uważne słuchanie, umiejętność przyjmowania argumentów i przedstawienie swoich racji, szacunek wobec innych poglądów (tolerancja, otwartość w dialogu) -wzmocnienie koleżeńskich postaw wśród uczniów, uświadomienie wartości przyjaźni i solidarności (przyjaźń, koleżeństwo, solidarność).	- zajęcia warsztatowe i integracyjne - godziny z wychowawcą - lekcje, - wychowanie do życia w rodzinie - zajęcia pozalekcyjne i sportowe - wycieczki, imprezy klasowe i szkolne - zawody sportowe i konkursy - działalność Samorządu Uczniowskiego	- wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog, psycholog - doradca zawodowy - opiekun Samorządu Uczniowskiego

	<p>Doskonalenie kompetencji emocjonalnych i społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do rozpoznawania emocji i uczuć, - rozwijanie wrażliwości społecznej i wrażliwości do empatii, - wdrażanie do wyrażania uczuć, komunikowania własnych potrzeb i wywierania wpływu na innych ludzi w sposób akceptowany społecznie, - kształcenie umiejętności współpracy w zespole rówieśniczym i z dorosłymi, - kształtowanie umiejętności efektywnego zachowania się w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych. <p>Eliminowanie zachowań agresywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie i nazywanie zachowań agresywnych, - kształtowanie postaw odrzucających przemoc, - kształtowanie umiejętności nieagresywnego rozwiązywania konfliktów i zachowywania się w sytuacjach problemowych – asertywnego przedstawiania własnych potrzeb i praw oraz odmawiania przy pełnym poszanowaniu praw i wyborów innych ludzi. 		
<p>Przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich</p>	<p>Znajomość zasad funkcjonowania szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przypomnienie uczniom i ich rodzicom <i>Statutu Szkoły, Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego</i> - uświadamianie praw i obowiązków uczniów oraz rodziców w szkole, życiu rodzinnym i społeczeństwie - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły. <p>Wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulowania postaw prospołecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia przynależności do wspólnoty klasowej i szkolnej, pozytywnego wizerunku szkoły 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje, wystawy biblioteczne - zebrania z rodzicami - wybory samorządu klasowego i szkolnego - lekcje wiedzy o społeczeństwie - zeszyt kontroli frekwencji - dokumentowanie życia szkoły – szkolna strona internetowa itp., - działalność Samorządu Uczniowskiego - Dzień Edukacji Narodowej 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog, psycholog - osoby odpowiedzialne za prowadzenie szkolnej strony www - opiekun Samorządu Uczniowskiego

	<p>i akceptacji obowiązków szkolnych, - tworzenie zwyczajów i tradycji szkoły, - kształtowanie poczucia współodpowiedzialności za grupę i umiejętności funkcjonowania w niej z uwzględnieniem zasad tolerancji dla odmienności poglądów, potrzeb, przynależności, np. religijnej, społecznej, narodowej, - wdrażanie do poszanowania mienia społecznego.</p> <p>Kreowanie pożądanych postaw wobec obowiązków: - zapoznanie uczniów z ich prawami i obowiązkami szkolnymi i społecznymi, - monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego, eliminowanie nieusprawiedliwionej absencji, - kształtowanie pożądanych postaw wobec obowiązków szkolnych poprzez przestrzeganie procedur zawartych w <i>Statucie Szkoły</i>, - stymulowanie aktywności uczniów w społeczności klasowej, szkolnej i lokalnej (np. wolontariat).</p>		
<p>Kształtowanie postaw patriotycznych</p>	<p>Rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju: - wzbogacanie wiedzy o regionie i kraju, - zaznajamianie z tradycjami, historią i kulturą narodową.</p> <p>Rozwój poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi: - kształtowanie przywiązania do kraju i jego kulturowego dziedzictwa, - wpajanie patriotyzmu lokalnego, - kształtowanie tożsamości narodowej przy jednoczesnym otwarciu na wartości kultury Europy, - wpajanie szacunku wobec symboli, tradycji i miejsc pamięci narodowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizacja szkolnych imprez okolicznościowych - uroczyste obchody świąt narodowych, ważnych wydarzeń historycznych, religijnych - konkursy, wystawy - wycieczki do muzeum itp. - opieka nad miejscami pamięci narodowej - lekcje historii, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, godziny z wychowawcą, przedmiotów artystycznych, - lekcje biblioteczne 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele historii, wiedzy o społeczeństwie, geografii, przedmiotów artystycznych, języka polskiego, języków obcych - opiekun Samorządu Uczniowskiego

	<p>Aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie potrzeby celebrowania świąt narodowych i lokalnych oraz uczestniczenie w nich, - kształtowanie nawyku właściwych postaw podczas uroczystości i eksponowania symboli narodowych i państwowych, - wdrażanie do opieki nad miejscami pamięci narodowej. 	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z innymi krajami w ramach projektów i programów 	
<p>Kształtowanie postaw i nawyków proekologicznych</p>	<p>Uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - propagowanie wiedzy dotyczącej środowiska przyrodniczego, - tworzenie warunków do poznawania współzależności między różnymi elementami środowiska naturalnego oraz rozumienia przyczyn skutków ingerencji człowieka w świat przyrody, - ukazywanie celowości przeprowadzania akcji ekologicznych. <p>Wypracowanie poszanowania dla środowiska przyrodniczego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie poczucia odpowiedzialności za stan przyrody; troski o jej przyszłość, - motywowanie do uczestniczenia w ochronie środowiska naturalnego. <p>Osobiste zaangażowanie w działania proekologiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wdrażanie do samodzielnego poszukiwania informacji o zagrożeniach środowiska w najbliższej okolicy, - promowanie i kształtowanie nawyków proekologicznych, - inicjowanie i realizowanie działań korzystnych dla środowiska naturalnego w najbliższym otoczeniu. 	<ul style="list-style-type: none"> - godziny z wychowawcą - lekcje biblioteczne - lekcje biologii, geografii, chemii - akcje ekologiczne, wystawy organizowane przez Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi, - wycieczki - akcje organizowane przez Samorząd Uczniowski 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele, biologii, geografii, chemii - opiekun Samorządu Uczniowskiego

<p>Przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych</p>	<p>Dostarczenie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach, - zapoznanie ze strukturą szkolnictwa ponadgimnazjalnego, kryteriami przyjęć i ofertą edukacyjną miasta i regionu, zasadami naboru do szkół w systemie elektronicznym. <p>Stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazywanie czynników istotnych przy wyborze zawodu, profilu kształcenia, takich jak: zdrowie, zainteresowania, zdolności, umiejętności, cechy charakteru i temperamentu, uwarunkowania ekonomiczne, zapotrzebowanie na rynku pracy, - wspomaganie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji zawodowych, w dokonywaniu samooceny-ustaleniu mocnych stron-osiągnięć, sukcesów, zalet osobistych. <p>Kształtowanie właściwej motywacji do pracy i decyzji związanych z planowaniem przyszłości zawodowej oraz poczucia odpowiedzialności za tę przyszłość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie właściwej postawy wobec pracy, długofalowego planowania i realizacji celów, - eliminowanie „towarzyskiego” charakteru wyboru szkoły ponadgimnazjalnej przez wskazywanie następstw chybionych wyborów. <p>Wyzwalanie aktywności w podejmowaniu decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspomaganie rozwoju umiejętności samodzielnego poszukiwania informacji, gromadzenia koniecznej dokumentacji, 	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje przedmiotowe - realizacja treści zawodoznawczych zawartych w programach nauczania poszczególnych przedmiotów - lekcje wiedzy o społeczeństwie - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji zawodoznawczych - spotkania z przedstawicielami zawodów, wycieczki zawodoznawcze - spotkania z przedstawicielami szkół, wycieczki do szkół w ramach „dni otwartych” - udział w targach zawodoznawczych - spotkania z pielęgniarką - zajęcia warsztatowe - poradnictwo zawodowe - konsultacje z doradcą zawodowym, pedagogiem, psychologiem - spotkania z rodzicami 	<ul style="list-style-type: none"> - dyrekcja - doradca zawodowy - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - nauczyciele przedmiotów - pedagog, psycholog - pielęgniarka - rodzice - uczniowie
---	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie osobistej aktywności ucznia w obszarze samopoznania i trafnej oceny posiadanych predyspozycji i ograniczeń, - uświadomienie rodzicom potrzeby ich aktywnego udziału w decyzjach o dalszej drodze kształcenia dzieci i motywowania ich do współpracy w poszukiwaniu informacji. 		
--	--	--	--

Obszar III: PROFILAKTYKA ZAGROŻEŃ

Cel	Zadania	Sposoby realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza nią	Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa ucznia w szkole: <ul style="list-style-type: none"> - ochrona uczniów przed skutkami niepożądanych działań ludzi z zewnątrz, - wdrażanie uczniów do przestrzegania procedur i przepisów związanych z bezpieczeństwem, - doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie znajomości i przestrzegania przepisów, - eliminowanie zagrożeń pożarowych, - zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz odpoczynku między lekcjami, - ochrona mienia społecznego, - przeciwdziałanie agresji w szkole, - eliminowanie zagrożeń związanych z zachowaniami ryzykownymi uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - lekcje edukacji dla bezpieczeństwa - rozmowy z uczniami - obserwacje - zajęcia warsztatowe - treningi asertywności - udział w programach dotyczących bezpieczeństwa uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog, psycholog - nauczyciele

Ukształtowanie umiejętności samodzielnego, codziennego dbania o własne bezpieczeństwo:

- zaznajamianie z przepisami bhp, drogami ewakuacyjnymi w szkole,
- zaznajamianie i systematyczne przypominanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, podróżowania, nawiązywania znajomości, wypoczynku nad wodą itp.,

Edukacja na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży w Internecie

- zaznajamianie uczniów z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu ze szczególnym uwzględnieniem zapobieganiu cyberprzemocy.

Doskonalenie umiejętności rozpoznawania zagrożeń i właściwego zachowania się w sytuacjach niebezpiecznych:

- minimalizowanie zagrożeń związanych z drogą „do” i „ze” szkoły,
- kształtowanie gotowości i umiejętności udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,
- uświadamianie zagrożeń związanych z życiem towarzyskim, podróżami, aktywnością w okresach wolnych od nauki,
- doskonalenie umiejętności szacowania ryzyka sytuacyjnego, rozpoznawanie nietypowych sygnałów niebezpieczeństwa,
- uświadamianie zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu.

Eliminowanie z życia szkoły agresji:

- doskonalenie umiejętności rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych,
- kształtowanie postaw odrzucających przemoc oraz umiejętności nieagresywnego, asertywnego zachowywania się w sytuacjach konfliktowych i problemowych,

	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole i sieci. 		
<p>Wspieranie nabywania umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych</p>	<p>Wpojenie wiedzy niezbędnej dla podejmowania w sytuacjach trudnych trafnych decyzji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka i właściwego oceniania poziomu zagrożenia, - propagowanie wiedzy o społecznych mechanizmach wywierania wpływu i konstruktywnych sposobach radzenia sobie z nimi (negocjacje, mediacje, asertywna komunikacja własnych potrzeb, sztuka odmawiania, dyskusji), - propagowanie higieny psychicznej w zapobieganiu samobójstwom młodzieży. <p>Wspieranie rozwoju autonomii i umiejętności dbania o własne dobro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie, - stymulowanie rozwoju samoakceptacji i samokontroli, - wspieranie rozwoju niezależności od opinii grupy i odporności na nieakceptowaną presję rówieśniczą, - wspieranie rozwoju silnych więzi emocjonalnych z konstruktywnymi jednostkami i grupami. <p>Doskonalenie umiejętności w osobistym działaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie nadarzających się okazji do praktycznego zastosowania wiedzy o technikach opierania się niepożądanym wpływom, - kształtowanie umiejętności proszenia o pomoc i rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach, które udzielają wsparcia młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> - godzina z wychowawcą - eksponowanie publikacji - realizacja programów profilaktycznych - konsultacje pedagoga, psychologa - rozmowy z uczniami 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog, psycholog

	<p>Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców (opiekunów):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie pożądanych postaw i zachowań rodziców wobec zagrożeń związanych z sytuacjami ryzykownymi, - wzbogacanie wiedzy o prawidłowościach rozwoju psychofizycznego w okresie dorastania, - podnoszenie umiejętności rozpoznawania sytuacji i zachowań ryzykownych. 		
<p>Eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych</p>	<p>Kontrolowanie aktualnego zakresu i charakteru zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia nieusprawiedliwionej absencji, - rozpoznawanie przyczyn zjawiska indywidualnie i w skali populacji szkolnej. <p>Zminimalizowanie nasilenia zjawiska wagarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie do uczestnictwa w lekcjach poprzez: stwarzanie warunków do osiągnięcia sukcesu i uzyskania aprobaty społecznej, wspomaganie w sytuacjach problemowych, kształtowanie poczucia przynależności i pozytywnych postaw wobec obowiązków szkolnych, - motywowanie uczniów do alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego - realizacja szkolnych procedur utrudniających wagarowanie i wspierających rodziców i uczniów w radzeniu sobie z problemem, - udzielanie uczniom i rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, - współpraca z sądem i policją, strażą miejską. 	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie procedur szkolnych - współpraca z rodzicami - rozmowy z uczniem - współpraca z policją, sądem - konsultacje pedagoga, psychologa 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog, psycholog - nauczyciel-bibliotekarz

<p>Eliminowanie masowych zwolnień z wychowania fizycznego</p>	<p>Zminimalizowanie nasilenia zjawiska zwolnień z wychowania fizycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - motywowanie uczniów do aktywniejszego uczestnictwa w zajęciach celem podnoszenia sprawności fizycznej, - umożliwienie uczniom uczestnictwa w alternatywnych formach zajęć ruchowych. 		<ul style="list-style-type: none"> - nauczyciele wychowania fizycznego - wychowawcy - pedagog, psycholog
<p>Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia</p>	<p>Propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aktywne uczestniczenie w lokalnych i krajowych akcjach edukacyjnych, - współpraca z osobami i instytucjami zajmującymi się problematyką uzależnień, - podnoszenie kompetencji rodziców (opiekunów) w zakresie mechanizmów powstawania uzależnień, metod zapobiegania, rozpoznawania objawów zażywania środków uzależniających i właściwych sposobów reagowania. <p>Ukształtowanie pożądanych społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - promowanie aktywnych i atrakcyjnych form zagospodarowania czasu wolnego, - propagowanie wiedzy dotyczącej zdrowego odżywiania, - rozpowszechnianie wiedzy dotyczącej metod radzenia sobie ze stresem, - propagowanie wiadomości dotyczących zagrożeń cywilizacyjnych, w tym związanych z korzystaniem z Internetu, nawiązywania znajomości przez Internet, ujawniania swoich danych bądź danych innych osób, przestrzegania praw autorskich publikacji, - kreowanie modelu absolwenta, - promowanie zdrowego stylu życia. 	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje - godziny z wychowawcą - eksponowanie publikacji - lekcje biologii i wychowania do życia w rodzinie - zajęcia prowadzone przez specjalistów - udział w spektaklach profilaktycznych - udział w programie „Trzymaj Formę” oraz innych programach profilaktycznych np. w zakresie używania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i tzw. dopalaczy - szkolne, rejonowe konkursy profilaktyczne - zajęcia pozalekcyjne - filmy 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog, psycholog - nauczyciele biologii i wychowania do życia w rodzinie - pielęgniarka - nauczyciele informatyki

	<p>Zniechęcenie uczniów do eksperymentowania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - reagowanie na próby eksperymentowania środkami uzależniającymi zgodnie z procedurami, - wspieranie rodziców i uczniów w rozwiązywaniu problemów. 		
<p>Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom</p>	<p>Rozpoznanie skali i natężenia zagrożeń występujących w środowisku ucznia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie nasilenia zjawiska agresji w szkole, - monitorowanie występowania w szkole zachowań ryzykownych, takich jak: palenie papierosów, spożywanie napojów alkoholowych, wagarowanie, przedwczesna inicjacja seksualna, zachowania o charakterze przestępczym, - monitorowanie zjawiska uzależnienia od cyberprzestrzeni, - ocenianie stopnia realizacji i efektywności programu wychowawczo-profilaktycznego, - badanie postaw wobec środków uzależniających, - rozpoznawanie rozmiarów zagrożeń w środowisku, rodzinie, szkole. <p>Udzielanie pomocy w sytuacji trudnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom zagrożonym przemocą w rodzinie, - wskazywanie specjalistycznych ośrodków i instytucji pomocowych, - współpraca z policją, sądem i innymi instytucjami zgodnie z obowiązującymi przepisami. 	<ul style="list-style-type: none"> - zbieranie informacji na temat uczniów - badania ankietowe uczniów i rodziców - wywiady środowiskowe - współpraca z policją i sądem - współpraca z instytucjami - konsultacje pedagoga, psychologa - zajęcia psychoedukacyjne - eksponowanie publikacji 	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - nauczyciel-bibliotekarz - pedagog, psycholog - przedstawiciele instytucji

Obszar IV:

DIAGNOZA I TERAPIA PRZYCZYN TRUDNOŚCI I NIEPOWODZEŃ SZKOLNYCH

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Rozwiązywanie i przeciwdziałanie problemom edukacyjnym, emocjonalnym uczniów	Diagnostowanie trudności w uczeniu się: -systematyczne dokonywanie Wielospecjalistycznej Oceny Funkcjonowania Ucznia - tworzenie i ewaluowanie IPET - przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem. Udzielenie pomocy: - wyznaczenie postępowania wspomagającego rozwój ucznia oraz oddziaływań terapeutycznych i socjoterapeutycznych, - wsparcie psychologiczne – pedagogiczne wszystkich uczniów z uwzględnieniem ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych. - ustalenie zasad współpracy specjalista – rodzic - uczeń, Eliminowanie niepowodzeń szkolnych: - korekcja i kompensacja zaburzonych funkcji, - monitorowanie postępów ucznia.	- zajęcia prowadzone przez specjalistów - zajęcia warsztatowe - treningi - dostrzeganie i wspieranie mocnych stron ucznia - współpraca z instytucjami pomocowymi	- pedagog, psycholog - terapeuta pedagogiczny/socjoterapeuta - wychowawcy - nauczyciele

Obszar V:

DIAGNOZA I ORGANIZACJA POMOCY W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOTROPOWYCH, ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH ORAZ NOWYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Przeciwdziałanie i organizacja pomocy w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych	Diagnozowanie zagrożeń: <ul style="list-style-type: none">- przeprowadzenie wywiadu z uczniem- przeprowadzenie wywiadu z rodzicem lub opiekunem, Udzielenie pomocy: <ul style="list-style-type: none">- objęcie ucznia pomocą psychologiczną – pedagogiczną,- psychoedukacja- kierowanie na konsultacje do specjalistycznych ośrodków terapeutycznych Eliminowanie zagrożeń: <ul style="list-style-type: none">- współpraca z instytucjami interwencyjnymi,<ul style="list-style-type: none">- monitorowanie ucznia.- współpraca z rodzicami	<ul style="list-style-type: none">- zajęcia prowadzone przez specjalistów- zajęcia warsztatowe- treningi- współpraca z instytucjami pomocowymi- indywidualna praca z uczniem	<ul style="list-style-type: none">- pedagog, psycholog- terapeuta pedagogiczny/socjoterapeuta- wychowawcy<ul style="list-style-type: none">- nauczyciele-

Obszar VI:

DIAGNOZA I ORGANIZACJA POMOCY W ZAKRESIE ZAGROŻEŃ ZWIĄZANYCH Z COVID-19

Cel	Zadania	Sposób realizacji	Osoby/instytucje odpowiedzialne /realizujące
Organizacja pomocy związanej z sytuacją pandemiczną i koniecznością izolacji.	<ol style="list-style-type: none">1. Przekazywanie rzetelnej wiedzy o chorobie Covid-19 oraz aktualnych zaleceń Ministerstwa Zdrowia i Głównego Inspektora Sanitarnego.2. Udział rodziców w e-szkoleniach „Stresu nie da się zdezynfekować”.3. Szczegółowe monitorowanie sytuacji rodzinnej, przemocy domowej, będącej konsekwencją izolacji społecznej.4. Pedagogizacja uczniów na temat przemocy domowej, podanie numerów telefonu zaufania, numerów alarmowych oraz adresu e-mail dla dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą (Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę).5. Zaproszenie rodziców do wzięcia udziału w e-szkoleniu „Jak skutecznie uczyć się w domu”.6. Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.	<ul style="list-style-type: none">- przypominanie o obowiązujących wytycznych dotyczących Covid-19- kontrola realizacji wytycznych- zajęcia prowadzone przez specjalistów- diagnoza psychologiczna- współpraca z instytucjami pomocowymi- rozmowy indywidualne- wywiad z rodzicami- godziny wychowawcze- lekcje biologii i edukacji dla bezpieczeństwa- zajęcia profilaktyczne- zajęcia socjoterapeutyczne- uruchomienie dostępnych form pomocy- zapewnienie fachowej pomocy uczniom z poważnymi problemami.	<ul style="list-style-type: none">- pedagog, psycholog- terapeuta- pedagogiczny/socjoterapeuta- wychowawcy- nauczyciele

	<ol style="list-style-type: none">7. Przeprowadzenie diagnozy szczegółowej deficytów oraz szkód wyrządzonych w okresie izolacji pandemicznej.8. Porównanie poziomu funkcjonowania oraz oszacowanie strat rozwojowych dzieci.9. Wprowadzenie do IPET planów zaradczych uwzględniających specyfikę ucznia.10. Edukowanie o możliwych psychologicznych skutkach kwarantanny, upewniając się, by każdy był świadomy, że są one normalnym następstwem trudnej sytuacji – programy „Uczeń w traumie“, „15 kroków w metodzie Kids Skill’s“.11. Nawiązanie i poszerzenie współpracy z specjalistami w opiece których znajdują się uczniowie.12. Ustalenie jednolitych planów działania wspierającego rozwój uczniów wraz z wychowawcami MOS oraz wszystkimi specjalistami pracującymi z dziećmi w ZSiPS.13. Udział w akcji „Aktywnie spędzamy czas podczas długich przerw w salach“14. Ewaluowanie na bieżąco efektów wprowadzanych działań, celem weryfikacji zasadności stosowania poszczególnych metod naprawczych i działań korekcyjnych.		
--	--	--	--

VI. EWALUACJA I MONITORING

W ustaleniu czy realizowany program przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest jego ewaluacja. Należy więc kontrolować zarówno przebieg procesu, jak i osiągnięte wyniki. Proces powinien być kontrolowany przez bieżące monitorowanie, a uzyskane informacje wykorzystywane do modyfikacji samego programu (jeżeli wystąpi taka potrzeba). Ewaluację wyników należy przeprowadzić pod koniec każdego roku szkolnego. Powinna ona pozwolić na uzyskanie odpowiedzi na następujące pytania:

1. Czy zbliżyliśmy się do postawionych celów?
2. Czy działania programowe odpowiadały rzeczywistym potrzebom uczniów?
3. Czy działania podejmowane w trakcie pracy z programem wpłynęły na zachowanie uczniów i wprowadziły pożądane zmiany?
4. Czy stosowane procedury okazały się skuteczne?
5. W czym upatrywać przyczyn niepowodzenia, jeżeli nie uzyskano zadowalających efektów?

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety dla uczniów, rodziców, nauczycieli,
- wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami,
- obserwacje,
- analiza dokumentów.